

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

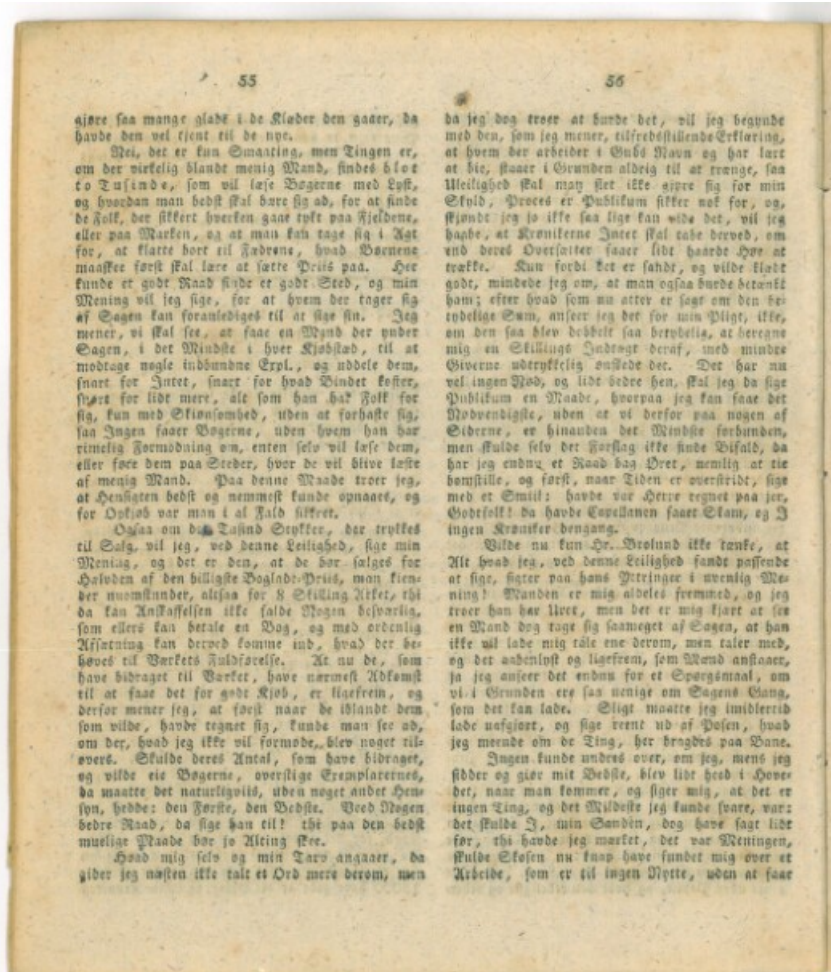
Titel: Udrag fra Hvad kommer der ud af al den Vind med Saxo og Snorro?

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 55. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1818_324-txt-shoot-idm274/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

55
 gjøre saa mange glæde i de Kløder den gaar, da
 havde den vel tjent til de nye.

Nei, det er kun Smaa Ting, men Tingen er,
 om der virkelig blandt menig Mand, findes blot
 10 Tusinde, som vil læse Bogerne med Lyst,
 og hvoedan man bedst skal lære sig ad, for at finde
 de folk, der stikket huerken gaar tyst paa Kjeldene,
 eller paa Markten, og at man kan tage sig i Nat
 for, at lære bort til Andene, hvad Væsenene
 maatte først skal lære at læse Prens paa. Her
 kunde et godt Raad være et godt Seed, og min
 Mening vil jeg sige, for at hvem der tager sig
 af Sagen kan forandres til at sige sin. Jeg
 mener, vi skal see, at saae en Mand der under
 Sagen, i det Mindste i hver Kjøbsstad, til at
 modtage nogle indbundne Expl., og uddele dem,
 snart for Andet, snart for hvad Vinder Løstet,
 snart for lidt mere, alle som han har folk for
 sig, kun med Skinsomsed, uden at forbaere sig,
 saa Ingen saae Bogerne, uden hvem han har
 rimelig Formodning om, enten selv vil læse dem,
 eller faae dem paa Steder, hvor de vil blive læste
 af menig Mand. Paa denne Maade tror jeg,
 at Hensigten bedst og nemmest kunde opnaaes, og
 for Oplysning var man i al Fald sikret.

Og saa om den Tidend Sygter, der trykkes
 til Sals, vil jeg, ved denne Leilighed, sige min
 Mening, og det er den, at de her salgs for
 Halvdelen af den billige Boglands-Pris, man sien-
 der nuomkunder, altsaa for 8 Stilling Niser, thi
 da kan Anværfelsen ikke salde Nogen besværlig,
 som ellers kan betale en Dag, og med ordentlig
 Afmærkning kan derved komme ind, hvad der be-
 høves til Bærrets Faldbrøds. At nu de, som
 have bidraget til Bærret, have nærmest Adkomst
 til at faae det for godt Kjøb, er lifværem, og
 derfor mener jeg, at det naar de blandt dem
 som vilde, havde tegnet sig, kunde man se ad,
 om der, hvad jeg ikke vil formode, blev noget til-
 over. Skulde deres Antal, som have bidraget,
 og vilde eis Bogerne, overlige Exemplarernes,
 da maatte det naturligvis, uden noget andet Hen-
 syn, hedde: den Første, den Bedste. Ved Nogen
 bedre Raad, da sige han til! thi paa den bedst
 muelige Maade bør jo Alting ske.

Haad mig selv og min Tare angaaer, da
 gider jeg næsten ikke tale et Ord mere deraf, men

56
 da jeg dog troer at kunde det, vil jeg begynde
 med den, som jeg mener, tilfredsstillende Erfaring,
 at hvem der arbejder i Guds Naam og har lært
 at hie, saar i Grundten aldrig til at vrænge, saa
 Heilighed skal man her ikke gjøre sig for min
 Skuld, Proves er Publikum sikker nok for, og,
 skionde jeg jo ikke saa lige kan vide det, vil jeg
 haabe, at Kronikerne Intet skal take derved, om
 end derved Overfatter saar lidt haardt Høje at
 trække. Kun fordi det er sandt, og vilde liget
 godt, mindede jeg om, at man ogsaa kunde betænke
 ham; efter hvad som nu otter er sagt om den kri-
 tiske Sam, anser jeg det for min Pligt, ikke,
 om den saa blev dobbelt saa betydelig, at berøge
 mig en Skillinge Andragt deraf, med mindre
 Giverne udtrykkelig anbede det. Det har nu
 vel ingen Høje, og lidt bedre hen, skal jeg da sige
 Publikum en Maade, hvoepaa jeg kan faae det
 Nødvendigt, uden at vi derfor paa nogen af
 Siderne, er hinanden det Mindste forbunden,
 men skulde selv det forhog ikke finde Tilfald, da
 har jeg endnu et Raad bag Høje, nemlig at tie
 hemstille, og først, naar Tiden er overridt, sige
 med et Smil: havde vor Høje regnet paa jer,
 Gødtfolk! da havde Copellanen saaret Stam, og I
 ingen Andagter dengang.

Skulde nu kun Hr. Bredlund ikke tænke, at
 Alt hvad jeg, ved denne Leilighed sandede passende
 at sige, saar paa hans Høje i menig Men-
 ning? Manden er mig aldeles fremmed, og jeg
 troer han har lært, men det er mig klart at
 en Mand dog tage sig saameget af Sagen, at han
 ikke vil lade mig tale ene deraf, men taler med,
 og der udenloft og lifværem, som Mand anstaaer,
 ja jeg anser det endnu for et Spørgsmaal, om
 vi i Grundten ere saa menige om Sagens Gans,
 som det kan lade. Etligt maatte jeg imidlertid
 lade uafgjort, og sige rent ud af Højen, hvad
 jeg meende om de Ting, her bragtes paa Bane.

Ingen kunde undværs over, om jeg, mens jeg
 sidder og giver mit Bedste, blev lidt heet i Høje-
 det, naar man kommer, og siger mig, at det er
 ingen Ting, og det vildeste jeg kunde sære, var
 det skulde I, min Sandten, dog have sagt lidt
 for, thi havde jeg mærket, det var Næstingen,
 skulde Skofsen nu knap have fundet mig over et
 Arbeide, som er til ingen Nytte, uden at faae

gjøre saa mange glæde i de Kløder den gaar, da havde den vel tjent til de nye.

Nei, det er kun Smaating, men Tingen er, om der virkelig blandt menig Mand, findes blot 10 Tusinde, som vil læse Bogerne med Lyst, og hvordan man bedst skal bære sig ad, for at finde de folk, der sikkert hverken gaar tørt paa Hjeldene, eller paa Marken, og at man kan tage sig i Nat for, at lære bort til Røddene, hvad Væsenene maatte først skal lære at sætte Præis paa. Her kunde et godt Raad være et godt Seed, og min Mening vil jeg sige, for at hvem der tager sig af Sagen kan foranlediges til at sige sin. Jeg mener, vi skal see, at faae en Mand der under Sagen, i det Mindste i hver Kjøbsstad, til at modtage nogle indbundne Expl., og uddele dem, snart for Intet, snart for hvad Vinder Løfter, snart for lidt mere, alle som han har folk for sig, kun med Skinsomsed, uden at forhæde sig, saa Ingen faaer Bogerne, uden hvem han har rimelig Formodning om, enten selv vil læse dem, eller faae dem paa Steder, hvor de vil blive læste af menig Mand. Paa denne Maade tror jeg, at Hensigten bedst og nemmest kunde opnaaes, og for Oplys var man i al Fald sikret.

Ogaa om den Tidind Sygter, der trykkes til Sals, vil jeg, ved denne Leilighed, sige min Mening, og det er den, at de bør sælges for Helveden af den billige Dagsløb-Præis, man fikker nuomkunder, altsaa for 8 Stilling Nifet, thi da kan Anvæderen ikke salde Nogen kjærlig, som ellers kan betale en Dag, og med ordentlig Afbetaling kan derved komme ind, hvad der behøves til Bærrets Faldbrænde. At nu de, som have bidraget til Bærret, have nærmest Adkomst til at faae det for godt Kjøb, er lifværem, og derfor mener jeg, at selv naar de blandt dem som vilde, havde tegnet sig, kunde man se ad, om der, hvad jeg ikke vil formode, blev noget tilovers. Skulde deres Antal, som have bidraget, og vilde eis Bogerne, overlige Exemplarernes, da maatte det naturligvis, uden noget andet Hensyn, hedde: den Første, den Bedste. Ved Nogen bedre Raad, da sige han til! thi paa den bedst mulige Maade bør jo Alting ske.

Haad mig selv og min Tare angaaer, da gider jeg næsten ikke tale et Ord mere deraf, men

da jeg dog troer at burde det, vil jeg begynde med den, som jeg mener, tilfredsstillende Erfaring, at hvem der arbejder i Guds Naam og har lært at hie, faaer i Grunden aldrig til at vrænge, saa Heilighed skal man her ikke gjøre sig for min Skyld, Proves er Publikum sikker nok for, og, kjænde jeg jo ikke saa lige kan vide det, vil jeg haabe, at Kronikerne Intet skal tage derved, om end derved Overfatter faaer lidt haardt Høje at trække. Kun fordi det er sandt, og vilde kjæde godt, mindede jeg om, at man ogsaa burde betænke ham; efter hvad som nu otter er sagt om den freidellige Sam, anser jeg det for min Pligt, ikke, om den saa blev dobbelt saa betydelig, at berøge mig en Skillinge Andragt deraf, med mindre Giverne udtrykkelig ønskede det. Det har nu vel ingen Rød, og lidt bedre hen, skal jeg da sige Publikum en Maade, hvorpaa jeg kan faae det Nødvendige, uden at vi derfor paa nogen af Siderne, er hinanden det Mindste forbunden, men skulde selv det forhog ikke finde Tilfald, da har jeg endnu et Raad bag Bæret, nemlig at tie hemstille, og først, naar Tiden er overridt, sige med et Smil: havde vor Hætt regnet paa jer, Gudsfolk! da havde Copellanen faaet Stam, og Ingen Andagter dengang.

Vilde nu kun Hr. Brevlund ikke tænke, at Alt hvad jeg, ved denne Leilighed sandsk passende at sige, faaer paa hans Yttringer i menig Mening? Manden er mig aldeles fremmed, og jeg tror han har liest, men det er mig klart at les en Mand dog tage sig saameget af Sagen, at han ikke vil lade mig tale ene deraf, men taler med, og det udenloft og lifværem, som Mand anstaaer, ja jeg anser det endnu for et Spørgsmaal, om vi i Grunden ere saa enige om Sagens Gans, som det kan lade. Bligt maatte jeg imidlertid lade uafgjort, og sige rent ud af Posen, hvad jeg meende om de Ting, her bragtes paa Bane.

Ingen kunde undværs over, om jeg, mens jeg sidder og giver mit Bedste, blev lidt heet i Hovedet, naar man kommer, og siger mig, at det er ingen Ting, og det vildeste jeg kunde sære, var det skulde I, min Sanden, dog have sagt lidt for, thi havde jeg mærket, det var Næstingen, skulde Skofen nu knap have fundet mig over et Arbeide, som er til ingen Nytte, uden at faae

